

ARNHEMSCHE

C O U R A N T.

De prijs dezer Courant, die geregeld vijfmaal's weeks wordt uitgegeven, en wel op Dingsdag, Woensdag, Donderdag, Zaterdag en Zondag, is f5 in de drie maanden.

ZATURDAG 15 APRIL.

De prijs der Advertentiën is van een tot vijf regels, f 1.00, en voor elke regel daarboven 20 centen, behalve de eerste regel, welke zegelrecht, voor elke plaatsing, f 1.00.

Een paar aanmerkingen op de Arnhemsche begrooting.

Hoewel het te verwachten is, dat de nieuwe grondwet openbaarheid van de handelingen der plaatselijke besturen bevelen en openbaarheid van hunne beraadslagingen vrijlaten zal, zoodat de burgerij voortaan beter in de gelegenheid zal wezen hare aanmerkingen in tijds omtrent hetgeen bij haar geschiedt te doen hooren en wat haar verkeerd voorkomt te beletten, hebben wij echter gemeend ook nu, niettegenstaande de begrooting dezer stad een *fait accompli* is, een paar aanmerkingen omtrent haar niet te mogen terughouden.

De eerste betreft den tijd, waarop zij door den raad aan Gedeputeerde Staten is ingediend en door deze gearresteerd. Het reglement op het bestuur der steden zegt, dat de begrooting voor het eind van october aan de Staten moet toegezonden worden. De bedoeling is, ten einde zij nog voor het begin van het dienstjaar zal kunnen gearresteerd zijn. Hier daarentegen zijn reeds meer dan twee maanden van het dienstjaar verlopen, vóór dat zij tot stand is gebragt. Ontvangsten hebben plaats gehad, uitgaven zijn gedaan, zonder dat zij op de begrooting, daar deze er niet was, steunden. Hoe onwettig zulk eene handeling is, behoeft geen beoog.

Eene tweede aanmerking heeft Arnhem met andere steden gemeen: het betreft de buitengemeene uitbreiding van de accijnsen, vooral aan die op het gemaal en geslagt, gegeven. Terwijl de opeenten op grondlasten en personeel slechts even f6000 bedragen, betalen de ingezetenen dezer stad aan opeenten op het gemaal en het geslagt bijna f50,000; dus meer dan achttienmaal zoo veel. Elk ingezetene der stad, groot en klein, brengt dus door elkanander genomen drie guldens ten behoeve der stad van de eerste levensbehoefte op. Dit kan zoo niet blijven: de plaatselijke besturen behoren er op bedacht te wezen door verhooging der directe belastingen de geringere klasse te ontlasten; nu legt men den last grootendeels op deze laatste en het is dringend noodig, dat hij meer gelijkmatig gedragen worde. Daardoor zullen ook de perceptie-kosten, welke nu der stad bijna f10,000 kosten, geheel uitgewonnen of althans beduidend verminderd kunnen worden.

Een post is er, welke op de Arnhemsche begrooting en op die van enkele andere plaatsen voorkomt, van

welke wij ons geen goed begrip kunnen maken; het is die van de opbrengst der begraafplaatsen, welke op ruim f1200 geschat wordt. Wij zien volkomen in, dat de stedelijke regeringen, welke verplicht geweest zijn die begraafplaatsen te laten maken, bij het gebruik zooveel vorderen, dat zij buiten schade zijn, maar hoe men een vrij belangrijk zuiver overschot daarop kan hebben, is ons onverklaarbaar. Men doet de heffing daardoor in eene belasting ontaarden en nu schijnt het ons in hooge mate ongepast, lijken tot een belastingplichtig voorwerp te maken. De dood scheurt de teederste banden, welke menschen aan menschen kunnen hechten, vaneen, en is het nu geen onverdragelijk denkbild, dat men die gelegenheid aangrijpt tot verrijking der plaatselijke kas? een vader sterft, die zijn bestaan mede in het graf sleept, men maakt misbruik van de meening der overblijvenden, dat zij hunne liefde nu nog maar alleen kunnen toonen door hetgeen men „eene fatsoenlijke begrafenis” noemt, en eischt van hen eene schatting verre boven hun vermogen. Zulk eene belasting is onmensschelijk en elk stedelijk bestuur, dat zich zelf acht, behoort haar van zijne begrooting te doen verdwijnen. Het is al treurig genoeg dat men de rouw niet van alle betaling kan vrijlaten; men behoort die ten minste binnen de engst mogelijke grenzen te bepalen en geene smart tot een voorwerp van belasting te maken.

Op de uitgaven willen wij voor het oogenblik geene aanmerkingen maken als alleen omtrent de „onvoorziene uitgaven ter beschikking der provinciale autoriteit,” hoewel meer dan één post zoo als, bij voorbeeld, de „uitkeering van het batig slot der begrooting wegens de begraafplaats over 1848” daartoe aanleiding zou geven.

Men mist op de begrooting, gelijk op die van een paar andere plaatsen een post van „onvoorziene uitgaven ter beschikking van het stedelijk bestuur,” welke men nergens schijnt te kunnen missen: maar vindt daarentegen op allen ereen onder den naam: „onvoorziene uitgaven ter beschikking der provinciale autoriteit,” welke op geene begrooting behoorde voor te komen. De heer THORBECKE heeft in zijn laatste werk *over plaatselijke begrooting* p. 48 sqq. de onredelijkheid en het strijdige van zulk een post „met de eischen van een goed huishouden en met onze, op dit punt „zeer stellige, wetgeving” zoo zeer boven alle tegenspraak gesteld, dat men had mogen hopen, zoo al niet

bij allen, toch bij eenige stedelijke regeringen de waarheid over routine-geest te zien zegevieren. En toch wij hebben dit nergens zien gebeuren. Zoo zeer zijn wij slaven van den slender. Die slender zal, hopen wij, door eene nieuwe staatsregeling gebroken worden; daartoe moeten echter mannen aan het hoofd der zaken staan, die met open zin, voor de waarheid kracht en oordeel aan kennis paren.

Buitenlandsche berigten.

DUITSCHLAND.

De *Weser Ztg.* ontving onder dagteekening van 6 april het volgende berigt uit Rendsburg: »Bij Holnis wordt sedert gisteren gestreden. Onze troepen schieten uit het dorp Bockholm op de schepen van den vijand met zwaar geschut zoo wel als met pelotonsvuur. Gisteren gelukte het de schepen sterk te beschadigen en van een schip den mast af te schieten. Hoeveel vijanden gesneuveld zijn, is nog niet bekend; van onze troepen zijn twee man gekwetst. Heden wordt het gevecht voortgezet.” Een correspondent van de *Neder-Elbe* voegt er bij: »De Sleeswijk-Holsteiners rukten uit Glücksburg tegen de Denen op. Zij voerden twee kanonnen mede en het gelukte hun de Deensche schepen te verdrijven; de Deensche soldaten bleven in het bezit van hunne schansen.” — Berigten uit Kiel van 8 april melden het volgende: »Heden nacht heeft een reiziger verhaald, dat onze troepen zuidelijk van Flensburg weggetrokken zijn. Volgens andere berigten en loopende geruchten, voegt de *Hamb. corresp.* er bij, was ten noorden van Flensburg gevochten, waardoor 100 Denen en 50 Sleeswijk-Holsteiners zouden gesneuveld zijn. Gisteren, den 8sten dezer, hoorde men in Flensburg aanhoudend schieten. Het schijnt met de Denen bij Holnis tot een gevecht gekomen te zijn. Het 14de Sleeswijk-Holsteinsche linie-bataillon zoude uit Bockholm de Deensche schepen beschoten en groote schade aangerigt hebben. Uit Flensburg zijn geene berigten ontvangen.”

Het naauwkeurigst zijn de berigten van de *Hamb. Börsen-Halle*. Deze meldt uit Rendsburg van 8 april het volgende: Onder beveiliging vande Deensche kannonneerbooten, die voor Holnis liggen en eene groote streek lands met kartetsen kunnen bestrijken, heeft de landing van Deensche troepen uit Alsen bij Holnis plaats gehad, die, wanneer zij verder voortrukken, ons legerkorps bij Bau in den rug bedreigen. Men zal de Denen nu moeten beletten van Holnis, in zooverre zij niet door de kannonneerbooten bereijld worden, verder te trekken. — *Des namiddags*. De Denen hebben zich bij Holnis verschanst. Ons 14de linie-bataillon staat met artillerie bij Bockholm en heeft gisteren aanhoudend op den vijand gevuurd. Zijne schepen zijn sterk beschadigd, en een mast is aan stukken geschoten. Het verlies van manschappen kan van de Deensche zijde niet onbeduidend zijn. Van de onzen is één man gedood en één gekwetst. Heden wordt nog altijd geschoten. Volgens regtstreekse berigten uit Flensburg heeft men daar het schieten gehoord.

9 april, des avonds 8 uur. Een zoo even hier aangekomen ambtenaar uit Flensburg berigt, dat na een hardhekkig gevecht bij Bau bij het gevaar van den aantogt van de op Holnis en bij Glücksburg gelande Denen, daar er tevens twee Deensche oorlogschepen tegenover de stad lagen, door den kommanderenden generaal heden middag bevel is gegeven tot het opgeven van de positie in en om Flensburg. — Een ander berigt uit Rendsburg van den 9den dezer meldt, dat de Sleeswijk-Holsteinsche troepen, ten gevolge van de bedreiging der Deensche oorlogschepen, Flensburg te bombarderen, zoowel deze stad als hante stelling bij Bau ontruimd en eene vaste positie aan deze zijde van Flensburg ingenomen hebben. Het 16de

bataillon onder graaf *Baudissin* heeft, naar men vernemt, bij den terugtocht veel geleden. De koning is in Flensburg binnengekomen.

Algemeen doet zich de behoefte aan orde weder gevoelen, en hadden wij een ministerie, dat meer vertrouwen genoot, dan zouden onze burgers gaarne tot hunne beroepsbezigheden terugkeeren; terwijl zij thans nog met wantrouwen en gewapenderhand de verrichtingen der regering gadeslaan.

Kassel, 30 april. Terwijl ik deze regelen schrijf, woedt het verschrikkelijkste oproer in de straten der stad. De alarmtrom roept de burgerwacht onder de wapens, de stormklok broemt akelig in den nacht. Een aantal inwoners had zijne haat tegen den ex-minister van Financiën *v. Motz*, door een charivari aan den dag gelegd. In den avond van eergisteren werden deze demonstraties voor de woningen van de voormalige ministers van oorlog, de heeren *Dehn-Rothfeller* en *Abbe* op een uitgebreider voet herhaald, waarbij ook geplunderd werd, en helaas, ook eenige leden der burgerwacht wonden bekwamen. Gisteren avond deed een groot aantal jonge lieden eene demonstratie in een tegegestelden zin; men wilde aan al de ministers een vivat brengen; voor de woning van den minister *Eberhard*, was dit bereids verricht, waarna men zich in de beste orde naar den minister van justitie *v. Baumbach* begaf; toen werd de optocht in de nabijheid van de kaserne der lijfwacht door een piket lijfwachten tegengehouden, die terstond op de ongewapende menigte inhielwen en velen wonden toebagten, waaraan er nu reeds één is gestorven. De verbittering over deze, door niets geprovoceerde, gewelddadige handeling, is moeilijk te beschrijven. In alle straten werden terstond barricaden opgeworpen, het tighuis werd bestormd en tot de laatste pistool gelolgd; eer de aanval tegen de kaserne der lijfwachten volgen konde, hadden deze de vlugt genomen, vervolgd wordende door het schieten van eenige gewapende burgers.

Door een pistoolschot uit een venster van de kaserne was nog een jongeling gewond, waarop van alle kanten op de kaserne geschoten werd; toen men echter in het gebouw was binnengedrongen, was, behalve eenige zieken, geen mensch meer te vinden. Het gebouw werd tot den grond toe afgebroken, en het gelukte den eersten burgemeester niet dan met veel moeite, het volk te overreden het niet in brand te steken. Meer dan 4000 menschen staan onder de wapens; men ziet knapen van 14 jaren met de prachtigste karabijnen en pistolen door de stad trekken en die afvuren. — Om 3 uur. De wijl door de verwijdering van de lijfwacht, het voorwerp der algemeene verbittering is verdwenen, zoo is de storm wat bedaard; de barricaden zijn evenwel nog aanwezig en worden bewaakt; men wil de wapens niet nederleggen voor dat de lijfwacht ontbonden is en de officieren, welke den aanval bestuurd hebben, gevangen zijn genomen. De laatsten moeten eenige jonge edellieden zijn, die reeds eenige dagen vroeger gezegd hadden, dat zij bij de eerste gelegenheid op de burgers zouden laten inhakken. Nog altijd doorkruisen talrijke gewapende volkshoopen de stad, terwijl zij van tijd tot tijd vuur geven. Wij zullen zien, wat de dag ons brengt. De minister *Eberhard* was den geheelen nacht op de plaats van het oproer te midden der burgers.

Kassel, 30 april, smiddags ten 2 ure. De woeling, die heden nacht begonnen is, heeft tot nu toe onafgebroken aangehouden. Het blijkt thans dat de lijfwacht, onder bevel van eenen officier, den tweeden luitenant *V.* zonder bevel van hoogerhand in hinderlaag lag, bij de nadering der volksmassa plotseling eenen uitval deed en in blinde razernij de weerlooze toeschouwers vervolgde. Inzonderheid was eene afdeeling der burgerwacht, welke de dienst had om de orde te helpen handhaven het doel van den verraderlijken aanval; onderscheidene burgerwachters werden zwaar gekwetst, daar men op geenerlei aanval verdacht was en zich niet zoo spoedig aan elkander kon aansluiten. De lijfwacht werd echter weldra in de kaserne teruggedreven en met gewerschoten vervolgd; eene woedende kreet van wraak weergalmde door de ganse stad; alle teugels van orde waren verbroken, zelfs de bevelhebbers der burgerwacht konden geen gehoor erlangen, men luisterde alleen naar de ingevingen van den hartstocht. Heden ochtend werd het opschrift op de kaserne van de lijfwacht afgenomen, en in plaats daarvan de driekleurige Duitse vlag geheschen. Het vrijkorps is geheel en al uitgerust en beëdigd. Het schieten in de straten houdt nog steeds aan; de barricaden zijn nog niet weggeruimd. Eene voorbeeldige straf moet de nietswaardigen en in het bijzonder de bevelhebbers treffen, die in hunnen overmoed de rust der stad en de hemel weet wat nog meer dus in de vaagschaal hebben gesteld. Want niemand kan zich thans den toestand van zaken verbloemen; er staan menschen onder de wapens van welke het ergste te vreezen is. God geve dat de nacht zonder verdere ongelukken voorbij ga. Zoo even heeft de Keurvorst de volgende proclamatie afgekondigd:

»Met diepe droefheid betreur ik de gebeurtenis, die in den afgelopen nacht aanleiding gegeven heeft tot eene droevige stoornis der openbare rust in mijne hoofdstad. Al vind ik eenigen troost, dat voor zoover men de zaken heeft kunnen nagaan geene menschenlevens te betreuren zijn, en dat slechts enkelen

uit de lijfwacht zich zonder enig bevel buitensporigheden tegen de inwoners hebben veroorloofd, zoo heb ik evenwel gemeend bevel te moeten geven, dat de lijfwacht van hier verplaatst en ontbonden zou worden. De wet zal in hare geheele strengheid op de schuldigen toegepast worden, en eene crimineele instructie zal weldra aanvangen. Ik vertrouw ten volle dat de burgerij de reeds genomen maatregelen als een bewijs zal aannemen van mijn ernstigen wil om gemelde gebeurtenis langs den wettigen weg te straffen; dat zij daarin zal berusten en zich niet tot stappen laten verleiden, die en voor hen en voor het land de treurigste gevolgen zouden kunnen hebben.»

De opperjustitie-raad *Abbe*, de vorige minister van Oorlog *Schmidt* en de voormalige minister van Financiën *Motz* hebben de stad verlaten. Of de bovenstaande proclamatie in staat zal zijn de van uur tot uur toenemende opgewondenheid te doen bedaren mag zeer in twijfel worden getrokken; men kan zich nog maar niet overtuigen, dat een tweede luitenant en eenige weinige kurassiers zoo maar op eigen gezag eenen dergelijken aanslag zouden gewaagd hebben; buitendien is de ministerieele crisis van den 8sten de eigentlijke aanleiding van deze gansche beweging geweest.

— Uit Weenen wordt van den 8sten april gemeld: De tegenwoordige stemming is zeer opgewonden; het gerucht wordt verbreid, dat een Russisch corps reeds in Gallicië zoude binnen getrokken zijn, en een artikel in de *Wiener Zeitung* van gisteren over het aanbod van Rusland, om troepen tot behoud (!) van den vrede in de Oostenrijksch-Poolsche provinciën te laten binnen rukken, is eerder geschikt aan het gerucht een officieel karakter te geven, dan het tegen te spreken. — *Ficquelmont* wordt verdacht van sympathie voor Rusland; — de koninklijke beamtten in Gallicië hitten, zoo als wij uit eene goede bron weten, de boeren nog altijd tegen de edellieden op; — dit alles te zamen genomen, doet bij velen het vermoeden ontstaan, dat onze regering reactionnaire bewegingen op het oog heeft, waartoe Rusland de behulpzame hand zoude bieden. Alleen eene openlijke, vrijwillige verklaring des ministers over de stelling van Oostenrijk tegenover Rusland, of zijne spoedige aftreding kan het mistronwen tegen *Metternich's* navolger en leerling onderdrukken.

9 april. *Hartig* en, naar wij hooren, ook de hofraad *Coernig* begeven zich naar Italië met onbepaalde volmagten om den vrede te sluiten (andere berichten bevestigen dit); en zoo ware het dan voorloopig uitgemaakt, dat onze dynastie geene menschen-offers meer aan de heerlijkheid van het bezit van zulke kroonen wil wagen; voor welker behoud het stamvolk der Oostenrijksche monarchie geene sympathie belooft. Tegen Rusland is de stemming hier zoo bepaald, als zij slaauw is tegen Italië; de *Oesterreichische Zeitung* namentlijk is in verscheidene artikelen op het hevigst tegen het manifest van den keizer van Rusland opgekomen, en heeft hierin werkelijk alle patriotten op hare zijde.

— Men leest in de *Köln. Zeitung*: Wij hebben op nieuw treurige berichten uit Sleeswijk-Holstein mede te deelen; wij schrijven met droefheid en bezorgdheid de woorden ter neder: het is tot een bloedig gevecht gekomen; de Duitschers hebben gestreden met een moed, hunnen ouden oorlogszwaard waardig, maar zij hebben voor de overmagt moeten onderdoen; zij zijn uit al hunne stellingen verjaagd; de stad Sleeswijk is verloren; tot aan de uiterste zuidelijke grens is het geheele land reeds in handen der Denen, en de Pruisische garde heeft het kanonvuur rustig aan de grenzen aangehoord. Het verheugt ons er ten minste te kunnen bijvoegen, dat de Pruisen nu eindelijk bevel tot oprukken hebben gekregen.

Rendsburg, 30 april. Onze troepen hebben heden de stad Sleeswijk ontruimd, die heden nacht door de Denen zal bezet worden; onze terugtocht heeft plaats naar Wittensee.

Bij Eckernförde verwacht men eene landing der Denen, welke men niet zal kunnen verhinderen, doch tegen welke men zich echter zal verzetten.

Enige afdeelingen van onze troepen hebben groote verliezen geleden; onderscheidene officiers zijn gesneuveld, maar de vijand heeft zijne zegepraal duur moeten koopen.

Uit Hamburg schrijft men, dat daar onderscheidene Pruisische troepen zijn doorgetrokken, die bevel zouden hebben Sleeswijk binnen te rukken.

Keulen, 31 april. Onze stad was gisteren het tooneel van onrustige bewegingen, zoodat tweemaal de generale marsch moest geslagen worden, ten einde de burgerwacht bijeen te roepen, die dan ook telkens de orde herstelde. Zoo eischten de schepsslepers van de stad schadeloosstelling voor het nadeel, dat hun door de sleepbooten wordt toegevoegd, de werklieden van den Rijnau eene vernooiging van dagloon, enz. Het onzigtig gedrag van onzen aanstaaenden regeringspresident *v. Wittgenstein*, heeft veel bijgedragen, om de rust te herstellen. Desniettemin was tot laat in den nacht eene groote volksmassa op de been, zonder dat echter de rust ernstig gestoord werd.

Keulen, 32 april. Het voorloopig comité der barbiërs te Keulen roept in de courant dier stad van 11. zaterdag alle barbiërs op tot eene bijeenkomst bij den kastelein *Kertell* aldaar, tegen 14

dezer. »Ook wij hebben onzen tijd begrepen, zoo leest men, en weten wat ware onbepaalde vrijheid is. Ook wij willen bescherming voor ons beroep. In de laatste jaren is het verderfelijke misbruik ontstaan, dat velen zich zelfden scheren of hunne baarden, gelijk de wilde, ongecivileerde natuur ze voortbrengt, laten wassen. Deze inbreuk op het terrein onzer werkzaamheden dwingt ons te vorderen:

1o. Dat niemand zijn baard zal mogen laten staan of zelf afscheren; 2o. dat, alwie een van beiden waagt, dubbel scheergeld zal betalen.

Pleschen, 7 april. Heden morgen hebben zich de Poolsche militairen op een aanval voorbereid; gisteren kwamen van alle kanten wagens met akker gereedschap, planken, stangen enz. aanrijden. Het plaveisel in de straten werd opgebroken, om steenen bij de hand te hebben en op de gewichtige punten werden barricaden opgericht. Tegen den middag rukten eindelijk Poolsche troepen de stad binnen: een korps lansiers, ongeveer 2000 man sterk, goed gewapend en georganiseerd. Zij werden gevolgd van edelen met hun gevolg, allen met zeisen gewapend, zoodat Pleschen met militairen opgevuld is. Men besloot geene Pruisische troepen in de stad toe te laten. Gisteren avond werd, bij wijze van proefneming, de stormklok geluid en te wapen geroepen, waarop alle barricaden bezet werden. Het zal dus aan de Pruisische troepen moeilijk vallen, de stad te nemen.

FRANKRIJK.

Parijs, 31 april. Men verzekert op eene bijna officiële wijze, dat er geene sprake is, om van de Fransche bank eene nationale bank te maken; dat deze inrigting onafhankelijk zal blijven. Slechts zoudon de particuliere banken der departementen bij de Fransche bank gevoegd en de bankbiljetten allen van éene soort en door naar alleen uitgegeven worden. Deze maatregel zou de algemeene goedkeuring wegdragen.

— Men zegt, dat de minister van financiën zich zeer ijverig, en zelfs heden bezig houdt met de afgevaardigden der spoorwegen over onderhandelingen tot hunne door het bevind voorgenomen loskoopning betrekkelijk.

— Gewoonlijk goed onderrigte personen verzekeren heden, dat de heer *Garnier Pagès* eerlang de portefeuille van financiën zou nederleggen, en dat hij in ieder geval nog voor de bijeenkomst der nationale vergadering een opvolger zou hebben. Dit zou overigens niet de eenige verandering zijn, welke het kabinet zou ondergaan. Men beweert, dat de heer *Arago* het ministerie van oorlog bereids moede is, en dat aan den generaal *Duvalier*, opperbevelhebber van de mobiele nationale garde, deswege aanbiedingen zijn gedaan.

— Men weet, dat verscheiden huurders te Parijs, de eigenaars gedwongen hebben, hun voor den termijn van april kwitantie te geven. Om hunne zegpraal, dat is de meer of minder gedwongen kwijtschelding van huur, die de eigenaars verleenen, te vieren, steken de huurders eene diekleurige vlag de vensters uit. De maire van Parijs heeft aan de maires in de verschillende arrondissementen eene circulaire gezonden, waarbij zij worden aangemaand, om tegen dit schandelijk misbruik van magt te waken.

— Te Trojes zijn ernstige onlusten voorgevallen. De nationale garde moest bijeengeroepen worden, om de orde te herstellen. Men zegt, dat onderscheidene nationale gardes en werklieden gewond zouden zijn.

— Uit Italië melden de heden ontrangen berichten, dat de beide, volgens de *Gazette du Midi* en de *Liberté* van Lyon medegedeelde tijdingen, evenzeer van grond ontbloeit waren. Er heeft nog geen strijd plaats gehad tusschen den maarschalk *Radetzky* en koning *Karel Albert*, wiens houding, meer dan voorzigtig, men thans moeite heeft juist te begrijpen, vooral wanneer men zich zijne eerste geestdrift tot den strijd herinnert.

— De berichten van het tooneel des oorlogs loopen tot den 5den dezer des avonds. Op dit oogenblik was er nog geen schijn van eenige ernstige beweging van de zijde der Italianen, en geen enkel voorbereidsele kondigde een geregelden aanval aan, of een kamp, welke tot eenige beslissende uitkomst zoude kunnen leiden. Alles had zich, tot dusver, tot onbetekende schermutselingen tusschen de divisie *Manara* en eenige detachementen Kroaten bepaald, welke laatsten, in vereeniging met andere detachementen huzaren en uhlanen, welke men overal ontmoet, den last schijnen te hebben, om *Manara Durando*, San-Fermo af te matten en, door hen door kleine worstelingen uit te putten, de geestdrift en de onervarenheid der vrijwilligers te verlammen. Middelwyl trekt *Radetzky* steeds meer en meer zijn leger, in afwachting van een overmijdelijken veldslag, bijeen, waarvoor hij alle talrijke en geduchte hulpbronnen, over welke hij nog beschikken kan, verzamelt. Voorzeker zal hij zich zijnen hachelijken toestand, te midden van een land in opstand, niet ontveinen, terwijl van alle einden van Italië, de vrijwilligers toesnellen onder de toewijching van Europa en de zegening des pausen, zijne gemeenschap met Tyrol afgesneden is, en de in Venetië plaats gehad hebbende omwenteling hem de bronnen verstoort, waaruit hij over Triëst had kunnen putten. En evenwel geven zijne proclamatiën niet den minsten schijn van ontmoediging; in-

tegendeel, nog nimmer voerde hij eene beradener taal, eene trotscher houding, gebiedender bevelen. Op den 4den verklaarde hij Verona in staat van beleg, aan alle inwoners, op straffe des doods, bevelende hunne wapenen binnen 24 uren tijds over te leveren. De burgerwacht dezer stad, welke weigerde in de Oostenrijksche gelederen te strijden, werd door hem ontbonden en ontwapend. Voorts heeft hij de stad eene schatting van 3 millioen opgelegd, en in afwachting, dat die betaald wordt, het stadhuis, het kantoor der belastingen en andere geldkantoren in beslag genomen. Alle torens, waar klokken hangen, zijn door zijne soldaten bezet, ten einde te beletten, dat men alarm luide. Deze wezentlijke, of berekende gerustheid des Oostenrijkschen veldheers heeft te Milaan de door hem verwachtte uitwerking gehad; want er heerschen in de proclamatiën van het voorloopig bewind aldaar die geestdrift en opgewondenheid niet meer van lieden, die hunne overwinningen bij uren tellen. Hoe ongunstig echter ook op dit oogenblik de geest der Lombardijers zij voor hunne zaak, zal Lombardije, nu het eenmaal zijne vrijheid herkegen heeft, die wel niet weder verliezen. Elke dag vertraging is intusschen voor de zaak der vrijheid nadeelig; want de ijver der vrijwilligers verflauwt daardoor, terwijl hunne vaderlandslievende geestdrift alleen het tegen de ervarendheid van den grijzen Radetzky en de uitmuntende tucht zijns legers zal kunnen uithouden. Radetzky begrijpt dit volkomen; daarom doet hij ook alles, om slechts tijd te winnen en wacht af, dat men hem kome aanvallen. De vijand houdt thans het geheele land bezet van Triente tot Mantua en van Peschiera tot Verona toe. Van den anderen kant hebben de Oostenrijkers zoo te Magnavacca als te Comacchio gekapituleerd, en Bondino en Ferrara zijn door nieuwe pauselijke linie-troepen bezet geworden. Zucchi bevindt zich aan het hoofd der vrijwilligers langs de oevers van de Isonzo, en verdedigt de grenzen tegen elken inval.

— Het *Journal des Débats* deelt het volgende particuliere bericht uit Sleeswijk mede:

»Het is van belang dat men zich niet vergisse ten opzichte van de ware oorzaken, den aard en de strekking van de beweging, die thans de hertogdommen Sleeswijk en Holstein zoo hevig beroert.

»Onder voorwendsel van in Sleeswijk de vermeende rechten van Duitsche nationaliteit en van volksvrijheid te doen zegespreken, heeft zich een provisioneel bestuur opgeworpen onder begunstiging der gebeurtenissen in Duitschland, in eene vesting, gelegen op Sleeswijk's zuidelijkste grens, in de stad Rendsburg, eene van wier poorten — de Holsteinsehe poort — sinds eenwen ten opschrift voerde: *Eidura Romani terminus imperii*, die dus zelve kort en rigtig een pleit besliste, dat reeds lang hangende was en nu op het punt staat bloedig te worden beslecht.

»De beweging, welke dit provisioneel bestuur zich ten taak stelt te leiden, is inderdaad opgewekt door de pogingen en den invloed van een jongeren tak van het vorstelijk huis, in overeenstemming met den bijna uitsluitend Duitschen adel der hertogdommen Sleeswijk en Holstein, en is ten eenenmale in tegenspraak met het waarlijk nationaal, vrijzinnig en democratisch stelsel gevolgd door het nieuwe Deensche ministerie, met welks inzichten en gevoelens de koning geheel en al instemt. Op deze wijze vleijen particuliere belangen zich eene hoop te zien verwezenlijken, die sinds lang gekoesterd is, en die bestaat in het formeren, door middel eener afscheuring, ter gunste van dezen zelfden jongeren tak van het koninklijk geslacht, van een' nieuwen staat van Sleeswijk-Holstein, die zich dan in den Duitschen Bond zou doen opnemen. Voorts is het zeer natuurlijk dat eene groote Noordsche mogendheid, Pruisen, deze beweging bevordert en ondersteunt, die haar het stellig uitzigt opent van hare zeemagt in de Baltische zee te versterken en zich terzelfder tijd op eene zeer voordeelige wijze jegens Duitschland populair te maken, zonder er acht op te geven dat dit tot niets anders zou leiden dan, ten koste van Denemarken, dezelfde daad van berooving te hernieuwen, aan welke zij zich in de vorige eeuw, ten koste van het ongelukkig Polen medeplichtig maakte.

»In dit conflict hebben de boeren en de burgers van het grootste gedeelte van Sleeswijk zich voor Denemarken verklaard; zij willen liever, met evenveel vaderlandsliefde als gezond verstand, liberale instellingen met eene vertegenwoordigende vergadering en eene eigene administratie hebben, weldaden voor welke het tegenwoordig Deensch bestuur hen in ruime mate borg staat, dan dat zij zich den last en het bezwaar op den hals halen van een afzonderlijk hof te moeten onderhouden en ingelijfd te worden in den Duitschen Bond. Zij nemen deel in de geestdrift van de overige bewoners van het oude gemeenschappelijk vaderland, waarvan zij de ware afstammelingen zijn; zij staan in massa op en grijpen naar de wapens; hunne vrouwen en kinderen maken krijgsvorraad voor het gevecht en pluksel voor de gewonden. Is het niet de ware stem der nationaliteit die zich alzoo uit? Is het niet het rigtig gevoel der best verzekerde vrijheid alleen, die zoo veel geestkracht bijzet aan het meerendeel der Sleeswijkers, wier ware belangen tot mom dienen en, in het vervolg, ten offer zouden gebracht worden aan de eersucht van hooggeplaatste personen of aan de

zucht tot uitbreiding van vreemde mogendheden? Dit is de ware toedragt der zaken."

BELGIE.

† *Brussel, 7 april.* Hem die België niet van nabij kent, moet onze tegenwoordige toestand, moet de stemming der gemoederen alhier, op dit oogenblik van algemeene volksbeweging, vrij zonderling voorkomen. In Holland vooral moet onze houding tegenover de Fransche republiek veel opziens baren. Immers, en 't is ons niet onbekend en 't bevreemdt ons in het geheel niet, staan of liever stonden wij bij den grooten hoop uwer landgenooten, sedert het jaar 1830 te boek voor lastige, miltzieke kerels, voor onverbeterlijke naäpers van al wat Fransch is of Fransch klinkt, voor verbasterde Nederduitschers, die ons bevredigden met Parijs naar de oogen te zien, en die 't zich tot eene eer aanrekenden elke doldrieste Parijsche poging tot verandering, zoo spoedig mogelijk te *contre-façonneren*.

Dat gij u opzigtens ons karakter vergist hebt, zult gij thans begrijpen; dat wij uwe vergissing niet euvcl opnemen, zult gij beseffen, wanneer ik u zal gezegd hebben, dat de eene helft der Belgische natie opzigtens de andere juist in dezelfde dwaling verkeerde.

En inderdaad moet ik u bekennen, dat het Vlaamsche deel van België, het Waalsche en zelfs sommige half verfranschte streken van Brabant, zooals de hoofdstad enz., tot hiertoe weinig verdacht hield van vaderlandsliefde en onafhankelijkheidszin. De Vlaamingen over het algemeen, en vooral al diegenen die zich der *Vlaamsche taalbeweging* aansloten, wazen niet zelden op 't *uiterlijk* verfranschte gedeelte des lands, als op eene streek, rijk voor Fransche inzwelging, als op eene streek, die niet beter vroeg dan al spoedig bij de *grootte* natie te worden ingelijfd.

De gewichtige gebeurtenissen die sedert februari het oude Europa het onderst boven keerden, waren er noodig om uwe landgenooten, om de Vlamingen zelve te overtuigen, dat ze zich nopens een gedeelte van België hadden misgrepen. Thans beseft gij, zoowel als wij, dat het Fransche vernis, waarmede de groote helft der Belgische natie is overtrokken, inderdaad slechts vernis is, en dat de meeste Belgen nog den naam van Nederduitschers niet onwaardig zijn.

En nogtans is het onmogelijk voor iemand, die de zaken hier te lande niet van nabij gadeslaat, zich eene gedachte te vormen van den vurigen onafhankelijkheidszin, van den afkeer van alle Fransche inzwelging, die allen zonder uitzondering, vooral sedert de mislukte poging der *Risquons-tout* bezielt. Het gaat zoo verre, dat de meeste als republikeinen bekend staande personen zelfs, voor het oogenblik van alle pogingen tot het verspreiden hunner denkwijze afzien, uit vrees van sommige Fransche veroveringszieken aanleiding tot denige tusschenkomst in onze zaken te geven. Bij het eigenlijk gezegde volk zoude dit gevoel zelfs wel tot miskenning onzer grondwet overslaan, indien het bestuur zulks door geene krachtdadige maatregelen wist te voorkomen. Zoo zijn voor eenige dagen de werkenden en sjouwerlieden aan de vaart van *Quakeroy* op het punt geweest het regt van bijeenkomst te miskennen, daar zij met alle geweld de *meetings*, door de hardnekkigste republikeinen gehouden, wilden uiteendrijven. Zoo liep een leerling van de Parijsche polytechnische school, die alhier wilde propaganda maken, groot gevaar in de vaart vermoord te worden, alleen omdat hij zich wat te zeer onder een hoop werklieden over de voortreffelijkheid van het republikeinisch stelsel had uitgelaten. De politie is er moeten tusschen komen, om die brave lieden te doen begrijpen, dat in een land als het onze iedereen regt van spreken heeft, zoolang hij zich aan geene geweldadigheden tegen de bestaande orde van zaken pligtig maakt.

Hebben wij eene algemeene verwijdering aan te stippen van Frankrijk en de openbare meening, wij hebben daarentegen eene geweldige toenadering te bestatigen tot de noordelijke taalbroeders van het Vlaamsch sprekend België. Zelfs onder onze vurigste zoogezegde *patriotten* van 1830, begint de overtuiging te kiemen, dat onze ware belangen veeleer in deze nauwere vereeniging met Holland gelegen zijn. Men begint te gevoelen dat de verwijdering, die tot hiertoe bestaan heeft tusschen twee landen, die door zoovele banden dienden vereenigd te zijn, veeleer te wijten is aan het elendige stelsel, dat ons vóór 1830 te zamen en dat sedert Holland alleen beheerde; en vooral dat het gebrek aan nauwere betrekkingen tusschen twee landen, welker morele en materiele belangen zoo nauw verknocht zijn, een onnatuurlijke toestand is. Die overtuiging heeft vooral sedert eenige dagen, dat is, sedert de aankondiging van een tolverdrag tusschen België en Holland, veel gewonnen. Men verwondert zich thans, niet eerder aan zoo iets te hebben gedacht. Vroeger sprak men soms wel eens, blinde verdedigers der oude linnennijverheid namelijk, van eene tolvereeniging met Frankrijk. Wie daar nu nog durft van gewagen, wordt een *Franschelaar* genoemd. Daarentegen vraagt men, onder anderen het kiesgenootschap van Brugge, eene tolvereeniging met Holland.

Binnenlandsche Berigten.

Amsterdam, 12 april. Uit Echt, Roosteren

Stevensweert en onderscheidene andere gemeenten van Limburg zijn petitiën ingezonden aan de Tweede Kamer, waarin zij aandringen, niet op de afscheiding van het hertogdom van Nederland — maar op de invoering van mildere en vrijzinnige grondwetsbepalingen, op regtstreeksche verkiezingen, zonder onderscheid van standen, op algeheele opheffing van het hatelijk belastingstelsel voor Nederland in het algemeen en voor Limburg in het bijzonder, op eene wijziging van het belastingstelsel, gegrond op de inkomsten in het algemeen, op eene verbetering van het lot der werklieden, enz.

Amsterdam, 13 april. Onder de giften bij de stedelijke commissie tot aanschaffing van werk ingekomen merkt men wederom op twee giften ieder van f 1000, eene van f 750, twee van f 500, en vele van f 400, f 300, f 200 en minder. (*Hand.*)

's *Gravenhage, 12 april.* Heden middag ten 12 ure, zal de commissie, belast geweest met het gewichtige werk der grondwets-herziening, haren arbeid, bestaande in het ontwerp eener veranderde grondwet, vergezeld van eene breedvoerige memorie van Toelichting, in handen des konings nederleggen. De commissie zal, naar men verneemt, daarbij het verzoek aan den koning rigten, dat het Z. M. moge behagen aan die stukken alreeds nu, publiciteit te doen geven, en men vleit zich dat dit zal worden ingewilligd.

Overigens zullen de voorstellen wel degelijk, volgens den bestaanden *grondwettigen* weg worden behandeld, en, aan den raad van ministers, aan den Raad van State en vervolgens aan de Tweede Kamer worden aangeboden.

De ontwerpen moeten, naar men verzekert, en gelijk trouwens ook te verwachten was, groote en gewichtige veranderingen en verbeteringen behelzen, doch voor de uiteenlopende geruchten, gelijk die in de laatste dagen voorbarig zijn verspreid, bestaat geen grond, bepaaldelijk ook niet voor hetgeen het *Journal du Limbourg* zich uit 's Hage laat schrijven, dat er eene transitoire kieswet zou worden aangeboden, ter *regtstreeksche* keuze van de leden der dubbele Kamer. (*de Tijd.*)

Rotterdam, 13 april. Blijkens eene aankondiging van de directie der Nederlandsche bank, is het over 1847 aan de deelhebbers uit te keeren dividend bepaald op f 65 per aandeel, en is het reservofonds f 2,250,000 gebleven.

— De minister van Oorlog *ad interim*, heeft ter kennis van de belanghebbenden gebracht, dat, met wijziging in zooverre van het bepaald getal der te vervulling opengestelde plaatsen van kadet voor de dienst hier te lande, dit getal nader is vastgesteld als volgt: 30 voor de infanterie, 3 voor de kavalerie, 8 voor de artillerie en 4 voor de genie.

Zwolle, 11 april. Er zijn in de laatste dagen alhier geruchten verspreid over een oproer, dat te Almelo H. zaterdag zoude zijn uitgebroken. Wij kunnen uit eene goede bron deze geruchten logenstraffen; de geheele zaak bepaalde zich tot eenige opschudding onder de fabrikarbeiders, die echter bij de eerste verschijning van de aldaar in garnizoen liggende dragonders uit elkander gingen, zonder dat de rust een oogenblik is gestoord geworden. (*Zw. C.*)

— Den 7den dezer, zijn wederom twee huisgezinnen en eenige dagen vroeger één huisgezin, te zamen tellende 15 zielen, uit de gemeente Staphorst naar Rotterdam vertrokken, om zich van daar op een Amerikaansch schip naar Noord-Amerika te begeben. Nog anderen staan gereed dit voorbeeld te volgen, doch kunnen tot heden hunne bezittingen, bij gebrek aan koopers, niet te gelde maken. Bij de zoo wenschelijke verandering van het drukkende belastingstelsel is het te hopen, dat die hier schier algemeene zucht om het vaderland te verlaten moge verflaanwen. (*O.*)

Zwolle, 12 april. Wij hebben alweder een blijk mede te deelen van den alom in ons vaderland ontwaakten geest van belangstelling in de algemeene landszaken, en van de zucht om de den burger toekomende regten te handhaven.

H. zaterdag den 8sten dezer is eene petitie, onderleekend door een aantal burgers, allen ingezetenen van de gemeenten Hattem en Oldebroek, aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal afgezonden. De punten, door verzoekers in deze petitie voorgesteld, zijn, op eenige uitzonderingen na, overeenkomende met die, welke in het Zwolsche adres aan de Tweede Kamer gevonden worden. Die uitzonderingen zijn de navolgende:

a. Regtstreeksche verkiezingen, zoodat de ingezetenen stemgerechtigd naar eene zekere som in de belastingen te betalen, of eenen zekeren stand in de maatschappij te bekleeden, die vermoeden doet, dat men niet alleen belang heeft bij een goede keuze, maar ook met de behoeften des volks bekend is, direct zullen benoemen de leden van de gemeentebesturen, met uitzondering alleen van den burgemeester, de leden der Provinciale Staten, en de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

b. Het hooger en lager onderwijs nader te regelen bij de wet.

c. Afschaffing der loting voor de militie en geene loting voor de zeedienst.

d. Het regt om openbare volksvergaderingen te mogen houden.

e. Zooveel mogelijk vereenvoudiging in de organisatie der regterlijke magt. (*Overijssel.*)

Assen, 30 april. Heden is van hier een schip vertrokken met een aantal landverhuizers, waaronder drie niet onbemiddelde huisgezinne uit deze gemeente.

De arrondissements-regtbank alhier heeft bij vonnis van heden morgen in de beide zaken van den heer Siccama van Oosterbroek, de eene tegen het plaatselijk bestuur van Eelde, strekkende om gerechtigd te worden verklaard tot medewerking in de benoeming van een schoolmeester, en de andere tegen kerkvoogden der hervormden aldaar, strekkende om gerechtigd te worden verklaard tot aanstelling van een kosten en organist, aan den heer Siccama zijne beide eischen ontzegd, met veroordeeling van denzelfde in de kosten. (D. C.)

Assen, 31 april. Gisteren vertrok van hier een schip met 75 landverhuizers. Allen behooren tot de afgescheidene gemeente, en zijn uit den omtrek dezer stad. Er bevinden zich eenigen onder, die bemiddeld zijn en zoo men zegt, f12,000 medenemen. Op de Smilde zoude zich nog een gelijk aantal bij hen voegen.

Jongste nieuwstijdingen.

ARNHEM, 14 april.

De laatste tijdingen uit Italië zijn uit Rome van den 1sten, uit Triest van den 4den, uit Florence van den 5den, uit Milaan van den 6den en uit Turijn van den 8sten.

Er heeft nog geen beslissende slag plaats gehad; de provincie Brescia is geheel door de Oostenrijkers ontruimd, die terug zijn getrokken naar den linker-oever van de Mincio, heftig vervolgd door de Italiaansche en Zwitsersche vrijwilligers. Aan gene zijde van de Chiase heeft een hevig gevecht plaats gehad tusschen de Piemontesche voorhoede en de Oostenrijksche achterhoede, onder bevel van prins Schwarzenberg. De Oostenrijkers zijn geslagen; er zijn 50 dooden op het slagveld blijven liggen en 600 door de Piemontezen krijgsgevangen gemaakt. Schwarzenberg is terug getrokken naar Peschiera, ten einde daar 2500 man in bezetting te laten en vervolgens naar Verona te trekken.

De Oostenrijksche bezettingen van Venetië, Udino, Treviso en Vienna ten getale van 13000 man hadden zich in Styrië verzameld; Radetzki ze ontboden hebbende, hebben zij op den marsch naar hem toe 600 man verloren. Men verwacht een grooten veldslag. De Oostenrijkers doen bij hunnen terugtocht alles in de lucht springen. De communicatiën tusschen Vienna en Verona zijn afgesneden.

Te Triest kondigt de Oostenrijksche overheid proclamatie op proclamatie af en doet in naam van keizer Ferdinand belofte op belofte, ten einde deze stad en het overig gedeelte onder de heerschappij van Oostenrijk te behouden.

Het nieuwe Napelsche ministerie is aldus zamen gesteld: Troia, voorzitter van den raad en minister van Openbaar Onderwijs; Dragonetti, Buitenlandsche Zaken; Fignale, Justitie en Binnenlandsche Zaken; Ferretti, Finantiën, Landbouw en Koophandel; Uberti, Openbare Werken.

Het programma der nieuwe ministers is als volgt: 1o. Het zenden van troepen naar Lombardij; 2o. wijziging der kieswet en in het bijzonder de bijvoeging van alle capaciteiten; 3o. bevoegdheid van de Kamer der Afgevaardigden tot het aanwijzen van 180 kandidaten, uit welke de regering de Pairs zal verkiezen; 4o. bevoegdheid der Kamers tot uitgebreide hervorming der constitutie.

Er hebben geruchten geloopt van verregaande ongeregelde heden in de stad Havre. Men heeft zelfs verspreid dat de stad aan alle kanten in brand stond. Dit is echter onwaar. Er hebben onlusten plaats gehad van werklieden, die verhooring van loon eischen. De zamenscholingen zijn door de gewapende magt uiteen gedreven en de belhamels gevangen genomen. Ook te Reims hebben dergelijke ongeregelde heden plaats gegrepen. De toestand der Parijsche beurs is eenigzins verbeterd.

Correspondentie.

Wij hebben een stuk ontvangen met het opschrift: *Is het doelmatic of wettig, dat een burgemeester of zijn zoon, van dezelfde gemeente ontvaard worden?* In dit stuk beklagt men zich, dat in de gecombineerde gemeente Wamel en Leeuwen in het land van Maas en Waal in strijd met artikel 116 van het reglement op het bestuur ten platten lande, luidende aldus:

»Er zal tusschen hem (den ontvanger) en den burgemeester geene betrekking van bloedverwantschap of zwagerschap, tot binnen den derden graad »ingesloten, bestaan mogen;»

de betrekkingen van burgemeester en gemeente-ontvanger in één persoon vereenigd zijn en dat, tengevolge van de algemeene ontevredenheid hierover, de burgemeester verklaard heeft de betrekking van ontvanger te zullen nederleggen, indien zijnen zoon dan daarmede bekleed werd; dat de gemeenteraad zich dan ook zou hebben laten overhalen de twee zonen van den burgemeester op de voordragt voor gemeente-ontvanger te plaatsen.

Het stuk zelf maakt het voor plaatsing min geschikt; maar wij hebben echter gemeend, het misbruik niet onopgemerkt te mogen laten.

Advertentiën.

+++ BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN
+++ DER STAD NIJKERK EN KERKVOOGD
+++ DEN DER HERVORMDE GEMEENTE BIN-
NEN DEZE STAD, roepen bij deze op al degenen, welke bekwaam en genegen zijn ter vervulling van den, door het overlijden van den Heer H. R. REINHOLD, alhier opgevallen betrekking van STADS-KLOKKENIST en MUZIKMEESTER, mitsgaders van ORGANIST, om zich, in den loop dezer maand, hetzij in persoon, hetzij bij geschrifte, aan te melden bij den Ondergeteekende; — zullende de tijd van het Examen nader bepaald worden.

Aan voornoemde betrekking is vrije woning en een jaarlijksch tractement van f350 verbonden.

Nijkerk, den 11den April 1848.

De Stads-Seerretaris en Mede-Kerkvoogd,
J. FREZIE.

+++ Men zal ten overstaan van den Notaris
+++ Mr. J. B. NIJHOFF te Arnhem op den
+++ 26sten April en den 10den Mei 1848 voor-
middags ten 11 ure in het Wapen van Gelderland
bij HUPKES te Dieren doen inzetten en verkoopen:

1o. Een en UTERWAARD gelegen nabij het Dorp Dieren aan den Straatweg, in pacht bij E. PETERS c. s., groot 3 Bunders, 77 Roeden en 90 Ellen.

2o. Een streep GRONDS met BOOMEN aan die zijde langs den Straatweg groot 24 Roeden en 70 Ellen.

3o. In percelen en Massa. 3 Bunders, 44 Roeden en 90 Ellen BOUWLAND aldaar aan de andere zijde van den Straatweg, in pacht bij G. HUPKES c. s.

4o. In percelen. Een streep GRONDS met BOOMEN aldaar, langs den Straatweg; groot 38 Roeden en 80 Ellen.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij genoemden Notaris en onderrigt ter aanwijzing bij den Heer KROESE, te Dieren.

Tegen het einde dezer maand, worden op het Landgoed Hohenheim, onder Apeldoorn, TE KOOP aangeboden: 167 gemeste SCHAPEN, waarvan 72 Hamels. — Ook zijn aldaar, van heden af, wekelijks te bekomen 2 of meer, geheel op de Nijkerker manier, gemeste KALVEREN. Apeldoorn, den 13den April 1848.

Te Gendringen wordt TE KOOP of TE HUUR aangeboden een aangenaam gelegen en wel ingerigt HUIS met annexe SCHUUR en groote TUIN, bewoond door den Eigenaar Dr. DE WELSCHER.

+++ TE HUUR tegen 1 Mei 1848, binnen
+++ Arnhem: Een ruim en goed ingerigt
+++ BOVENHUIS, aangenaam gelegen aan de
Groote Markt, waarvan vier KAMERS aan dat Plein uitzigt hebben. — Te bevragen bij den Heer J. A. BUENINCK, aan den Binnen-Singel aldaar.

+++ Bij Vonnis der Arrondissements-Regt-
+++ bank, zitting houdende te Zutphen, als
+++ regt doende in zaken van Koophandel van
den 10den April jongstleden, is de Heer HENDRIK DAVID MISPELBIOM BEIJER, Koopman, wonende te Zutphen, benoemd tot Curator in den faillieten Boedel van den Heer JAN JACOB STORM VAN 'S GRAVESANDE, Koopman en Commissionair in Effecten, te Zutphen, van de Firma J. J. & F. O. STORM VAN 'S GRAVESANDE, onder welke hij handel drijft, ende zulks in de plaats van den Heer LUCAS BRINKHORST, Rentenier, wonende te Zutphen, en die bij het Vonnis van failliet-verklaring, d. d. 6 April jongstleden, tot voorschreven betrekking van Curator is benoemd geweest, doch geweigerd heeft dezelve aan te nemen.

+++ Niets is beter om het Haar en den
+++ Baard te doen groeijen en hergroeijen en
+++ glansrijk te maken, dan de

Milano Haarbalsem,

van CARL KRELLER, in Nürnberg, hetwelk door de vele getuigenissen van de grootste professoren en gebruikers, die het Haar hierdoor teruggekregen hebben, bewezen en gestaafd wordt. Deze Balsem wordt als Pomade gebruikt, weshalve dezelve voor het gebruik der Dames zeer geschikt is; geeft eene schoone tint aan het Haar en den Baard, belet het uitvallen en grijs worden, en doet hetzelfde in korten tijd hergroeijen, waar het reeds uitgevallen is. De groote Flesch kost f1.20 en de kleine 60 cent, en is te bekomen, alsook het EAU D'ATIRONA, of de schoonheids-tinctuur, tot verdrijving van Spreeken, Vlekken enz. en tot het verkrijgen eener blanke en zachte Huid. De groote Flesch kost f1.00, de kleine 30 cent.

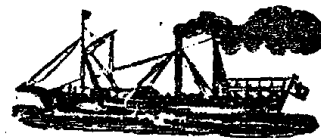
Te Amsterdam, bij de Erve HALBACH, Warmoes-straat: v. DETH, Kalverst.; RONVA, Singet bij de Heil. Weg; BECHTOLD, Nieuwe Dijk over de

Gravenstr.; J. C. LEOPOLD, Haarl. Dijk; P. GOUVERNEUR, Korte Gasthuismolensteeg; LUFF, Leidschestr.; C. P. DE VOS, Jun., op de Schans; te Arnhem, bij D. v. d. MEER & Co., Bakkerstr.; Alkmaar, bij Jufvr. MOERIAANS; Edam, HOOLA VAN NOOTEN; Delft, GEBR. v. MIERLO; Haarlem, MORITZ Frankensteeg; 's Hage, C. HANAU, Schoolstraat en H. A. STAPPERSHOEF, Hofleverancier, Halstraatje; Hoorn, E. KNAVEN, Kleine Noord; Leiden, J. H. GRAVENSTEIN, Breedstr.; Medenblik, Jufv. TRIGERIO; Purmerende, v. d. POL; Rotterdam, J. H. KELLER, Westwagenstr.; Utrecht, P. HERBER, Jansstraat en H. WAGENER, Voorstraat Zaandam, P. GORTER; Zeijst, BLOEMENKEMPER; als ook in het Hoofd-Depôt voor het geheele Rijk, Nieuwendijk No. 195 te Amsterdam, (alwaar ook het Depôt is van de Echte Eau de Cologne van JEAN CHARLES FARINA, te Keulen, tot fabrieksprijzen van 70, 80, 100, 120, 180, 210, 240, 360 en 480 het Kistje, van 6 heele of 12½ flacons.)

CARL KRELLER,
Chemist te Neurenburg.

+++ Een geval van ondermijnde gezondheid,
+++ genezen door de HOLLOWAYS PIL-
+++ LEN. — Mejufvrouw GLOVER, oud 24
jaren, dochter van Kolonel GLOVER, wonende te New-York, no. 15, Broadway, lijdt aan eene uitzetting der lever, gedurige hartkloppingen, was waterzuchtig en nimmer vrij van hoest met opgeving van slijm gepaard gaande; hare toestand was van dien aard dat zij steeds haar kamer moest houden; de raad der beroemdste Geneeskundigen werd voor haar ingeroepen, doch vruchteloos, en hare toestand verergerde zoodanig, dat zij het bed niet meer verlaten kon. In dien hopeloozen toestand liet de Kolonel te Toronto voor 20 dollars HOLLOWAYS Pillen halen, die zoodanige goede uitkomst gaven, dat deze jonge Dame in nagenoeg 9 weken volkomen herstelde.

Zijn op franco-aanvraag, à contant te bekomen, bij den heer F. ROMEIJN, Fz., Depôthouder te Arnhem; den Heer J. H. COENEN, te Nijmegen, of aan het Hoofddepôt bij den Heer F. E. VAN SANTEN KOLFF, te Rotterdam, alsmede te Londen, Strand 244, HOLLOWAYS Etablissement.

Rijn-Stoomboot-vaart.
KEULSCHE-MAATSCHAPPIJ.

DAGELIJSCH DIENST

Van Arnhem direct naar Keulen, Mainz, Mannheim en tusschen gelegene plaatsen.

Vertrek van Arnhem, des morgens ten 6 ure, om nog denzelfden avond te Keulen aan te komen.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den Ondergeteekende te Arnhem, bij de Factorij van den Nederlandschen Rijn-Spoorweg te Amsterdam, en, door geheel het Rijk, aan de Kantoren van de Algemeene Expeditie-Maatschappij (C. VAN DER HORST) met welker Diligence-Diensten deze Vaart in onmiddellijk verband staat.

H. BUDDE GJZR.

DE WARE BURGER, Staatkundig Weekblad.

INHOUD No. 1.

Aan onze Lezers. Europa en Nederland. Een woord aan Koning en Volk. I. Burgerzin, de grondslag van Burgerheil. Lied voor werkvolk, dat een hart voor Oranje in 't lijf heeft. Lessen van Pythagoras.

INHOUD No. 2.

Zorgt voor den werkmán. Protestant en Katholijken. II. Burgerzin, de grondslag van Burgerheil. Oranje en Hollands Leeuw! (dichtstuk) Mengelwerk. Eene bladzijde uit de geschiedenis van Frankrijk.

De uitgave geschiedt elken *Woensdag*. Prijs voor drie maanden f1.50. De Boekhandelaar A. ENTROP VAN POETEREN, te 's Gravenhage, is met de verzending voor het geheele Rijk belast. Bij alle Boekhandelaars en Postdirecteuren zijn Proefnummers voorhanden en worden bestellingen aangenomen.

* J. G. STENFERT KROESE, te Arnhem, geeft uit:

Mr. J. VAN 'S GRAVENWEERT, HET OOGENBLIK EN DE TOEKOMST. . . f0.60.

Een hoogst belangrijk geschrift over de tijdsomstandigheden.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 14 April 2 El 7 Palm 1 Duim; gev. 12 D. gev. 0 D.

Te Arnhem, bij G. J. THIELE, Boekdrukker.

HAAGSCHE BERIGTEN.

BIJBLAD TOT DE ARNHEMSCHE COURANT.

Dit BIJBLAD tot de *Arnhemsche Courant* komt driemaal 's weeks, des DINGSDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS, te 's Gravenhage in het licht, of zoo veel meer als de gebeurtenissen mogten vorderen. De aan de uitgevers van het BIJBLAD toegezonden stukken zullen, zoo de plaatsing niet spoed schijnt te eischen, aan de hoofd-redactie te Arnhem toegezonden worden.

Voor de geabonneerden op de *Arnhemsche Courant* zal het BIJBLAD verkrijgbaar zijn tegen f 2.50 in de drie maanden met f 0.40 verhooging, die niet in 's Gravenhage gevestigd zijn en aan wie het vrachtvrij zal worden toegezonden. Voor de niet geabonneerden kan de prijs niet minder zijn dan f 3.00 per jaar, verhooging voor vrachtvrije toezending blijft dezelfde.

Afzonderlijke nummers zijn voor f 0.10 te bekomen. Advertentiën worden behalve betaling van het zegel geplaatst tegen dezelfde voorwaarden als in de *Arnhemsche Courant*, van één tot vijf regels f 1.00, en voor elken regel daarenboven 20 cents.

's Gravenhage, 14 April.

Naar wij vernemen, is het ontwerp van wijziging der grondwet, dat thans ter landsdrukkerij wordt gereed gemaakt, even als de tegenwoordige Grondwet, in elf hoofdstukken verdeeld. De additionele artikelen zijn ten getale van vier, waarvan het laatste een *voorloopig kiesreglement* bevat.

Ten aanzien van het Rijk en zijne inwoners wordt gesteld, dat het grondgebied van het Koninkrijk in Europa bestaat uit de provinciën Noord-Brabant, Gelderland, enz., met bijvoeging, zoo als in het voorstel van 1845, dat op het hertogdom Limburg de Grondwet toepasselijk zal zijn, behoudens de regten van den Duitschen Bond. — De wet zal het *getal* der provinciën, zoowel als van de plaatselijke gemeenten kunnen *vermindern* of *vermeerderen*, of hare grenzen veranderen. Deze laatste bevoegdheid zou ook de wet hebben ten aanzien van de grenzen van den Staat. — De wet kan den koning voor zekeren tijd met de noodige magt bekleeden ten opzichte van vreemdelingen, wanneer de werking van den regel, dat allen, die zich op het grondgebied van het rijk bevinden, gelijke aanspraak hebben op bescherming van persoon en goederen, tijdelijk wordt geschorst. Verdragen tot uitlevering van vreemde misdadigers kunnen worden gesloten naar algemeene, bij de wet gestelde voorwaarden. Vreemdelingen zijn tot landsbedieningen *niet* benoembaar, dan volgens de bepalingen der wet: alle Nederlanders zijn daartoe gelijkelijk benoembaar. De wet bepaalt wie Nederlanders zijn en kan vreemden naturalisatie verleenen. In dit eerste hoofdstuk moet ook voorkomen, dat *niemand* verlof noodig heeft om zijne gevoelens door den *druk* openbaar te maken; — dat het *regt* van *petitie* tot de *ingezetenen* en de wettiglijk zamengestelde en *erkende lichamen*, binnen de grenzen hunner bepaalde werkzaamheden, wordt beperkt; — en eindelijk daarbij verzekerd worden het *REGT* TOT VEREENIGING, *alleen* door de wet te bepalen ter verzekering van de *publieke orde*.

Het tweede hoofdstuk moet, voor zoover troonopvolging, inkomen der Kroon, voogdij des Konings, regentschap en inhuldiging aangaat, in het wezen der zaak weinig van de tegenwoordige verschillen.

De afdeeling over de *magt des Konings* moet belangrijke veranderingen hebben ondergaan.

Onschendbaarheid van den persoon des Konings is daarbij voor alles gewaarborgd, nevens de bepaling, dat de *ministers zijn verantwoordelijk*. — Het opperbestuur der buitenslandsche betrekkingen blijft bij de kroon; terwijl de bepaling, dat bij haar ook benoeming van gezanten en consuls is, als in het opperbestuur van zelf begrepen, en dus nutteloos wegvallen zal.

De Koning maakt *oorlog* en geeft daarvan *onmiddellijk* kennis aan de Staten-Generaal, met alle die verdere openingen, als hij oorbaar zal achten. Het maken en bekrachtigen van verdragen blijft aan den Koning, behalve dat zoodanige, waarbij grondgebied des rijks in Europa of andere werelddelen afgestaan of wettelijke regten veranderd zouden worden,

eerst kunnen bekrachtigd worden na goedkeuring der Staten-Generaal.

In art. 58 onzer Grondwet zou deze aanmerkelijke wijziging worden voorgedragen, dat de *militaire officieren* door den Koning zullen worden benoemd, ontslagen of gepensioneerd volgens de regels bij de wet te bepalen. — Ten aanzien der *Koloniën* wordt gemeen overleg met de Staten-Generaal verzekerd, wat betreft de *reglementen op het beleid der regering, burgerlijk- en strafregt, en regterlijke organisatie*: maar niet wat aangaat de *munt*, het *belasting-stelsel* en de *handels-tarieven*, zoo als bij onderscheidene petitiën reeds ernstig was aangedrongen; evenmin schijnt daarin over *koloniale inkomsten en uitgaven* eene afzonderlijke bepaling te zijn opgenomen!

Doch aan de Kamers de deur te zijn geopend, om alle zoodanige wettelijke verordeningen op bij de Grondwet niet genoemde onderwerpen te provoceren als zij zullen noodig achten: ten welken einde den minister van koloniën de pligt is opgelegd alle zoodanige openingen omtrent de koloniën te geven, als de Kamers van hem zullen verlangen.

Omtrent de *bezoldiging der ambtenaren*, de *munt*, de *verleening van adel*, de *ridderorden*, schijnt het voorstel geene belangrijke wijzigingen te hebben, dan dat de pensionen der ambtenaren bij de wet zullen worden geregeld. — *Amnestie* en *abolitie* alleen bij de wet te verleenen; bij de Kroon *gratie* van *regterlijk opgelegde straffen*, na verhoor van den veroordeelenden *regter* voor de minder dan tot 3jarige gevangenisstraf veroordeelden, anders na advies van den *Hoogen Raad*. — *Dispensatie* slechts door den Koning te verleenen van eene bepaalde wet, in wettelijk omschreven gevallen.

De Koning eindelijk zal eene of beide der Kamers van de Staten-Generaal kunnen ontbinden. Bij ontbinding van eene of beide de Kamers, moet de vergadering der Staten-Generaal binnen twee maanden daarna weder worden geopend.

Buitenlandsche berigten.

Groot-Brittannië. — Gelijk in ons vorig nummer reeds hoofdzakelijk gemeld is, is de rust te Londen maandag gelukkig ongestoord gebleven, naardien de genomen maatregelen van voorzorg van gewenschte uitwerking zijn geweest.

Ten 10 ure des morgens zag men weinig meer menschen dan gewooslijk in de nabijheid der weide van Kennington, waar de Chartisten vergaderen zouden. Intusschen hadden de meeste winkeliers dier wijk hunne winkels gesloten, en reeds vroegtijdig was ruitery en infanterie, benevens eene sterke politie-magt naar dien kant getrokken. Ook de talrijke speciale constabels uit dat district kwamen op hunne loopplaatsen bijeen. Namens de chartistische of zoogenaamde nationale conventie waren middelwyl overal plakkaats aangeslagen, in welke gezegd werd, dat het bewaren van de orde en het eerbiedigen der eigendommen de eerste pligt van elken burger is, en dat de conventie iedereen als vijand beschouwen zou, die de rust verstoorte.

Na 10 ure begaven zich zeer vele menschen naar de weide. Zij waren van talrijke vandel's voorzien, wier opschriften deels onschuldig, deels meer oproerig luiden. Ten 12 ure volgden twee groote rijtuigen, ieder met zes paarden bespannen. Op het eerste lag de monster-petitie, omringd door een aantal mannen en vrouwen met driekleurige linten versierd. In het andere rijtuig waren de leden der conventie gezeten. Deze heeren werden door de menigte met luid gejuich begroet. Sommigen hielden lange aanspraken, die, uit hoofde van het onophoudelijk gedruisch, moeilijk te verstaan waren, maar hoofdzakelijk op vermaning tot rust en handhaving der orde doelden.

Vele nieuwsgierigen verlieten reeds nu de plaats. Anderen secheurden hier en daar de waarschuwing af, die inhield, dat het aan geene processie geoorloofd zou zijn de bruggen over te gaan, om de petitie naar het huis der gemeenten te begeleiden. Nadat de heer F. O'Connor met een der inspecteurs van politie

had gesproken, vermaande hij de menigte toe, rustig uiteen te gaan. De regering had alle maatregelen genomen, om het voorttrekken eener processie over de bruggen te keeren. Men moest dus het overbrengen der petitie aan de afgevaardigden overlaten. Eenige weinige honderden schreeuwden dat zij verraden waren, en dat deze de laatste maal zou zijn, dat zij zich om den tuin lieten leiden.

Weldra zag men de vlaggen en banieren oprollen en alle toebereidselen tot de groote demonstratie opgeven. De petitie werd op de rijtuigen gelegd, die haar naar het huis der gemeenten moesten overbrengen, en kort na twee ure werden nog slechts weinige menschen in Kennington-Common gezien. Nergens is inbreuk op de openbare orde gemaakt. De militairen en politie hebben zich, hoewel op alles gewapend, steeds op eenigen afstand gehouden, en zóó is de groote demonstratie afgeloopen, die met angst te gemoet was gezien.

— De petitie der Chartisten, die bij den monster-optocht aan het Lagerhuis is aangeboden, bevat hoofdzakelijk het volgende:

«De onderteekenaars verlangen in het vertegenwoordigend stelsel zulke verbeteringen, dat de kiezer zijn voorregt met volle gerustheid zal kunnen uitoefenen, en daarom het verkiezen van leden voor het Parlement, bij gesloten briefjes. Bekend met den alvermogens en onzedelijken invloed van den rijken en hooggeplaatsten, op den armoedigen kiezer, kunnen zij zich niet vleijen de zuiverheid der verkiezing te verzekeren, anders dan door de kiezers onder bescherming der geheime stemuitbrenging te plaatsen.

«De vertooners verzoeken het land gelijkelijk in kies-districten te verdeelen, en ieder eenen vertegenwoordiger toe te kennen.

«De vertooners zijn van gevoelen, dat de zevenjarige parlementen onregtvaardig zijn.

— Het bestuur gaat voort maatregelen te nemen, overeenkomstig de buitengewone omstandigheden van den tijd: heeft het eene wet tot wering van verdachte vreemdelingen voorgelagen.

Den 11den heeft de hertog van Beaufort, in het Hoozerhuis, de aandacht van het bestuur er op gevestigd, dat er zoo vele vreemdelingen in de straten van de hoofdstad werden gezien, en waaronder eenige van de verdachtste soort uit Frankrijk. (Hoor, hoor). Geenszins had hij er tegen dat dit land eene veilige wijkplaats zou zijn voor hen, die door ongeluk uit hun land waren gedreven; doch het was bekend, dat, gedurende de oproeren te Berlijn, aldaar fransche zendingen gezien werden, die er een werkzaam aandeel aan hadden genomen; dat in Italië hetzelfde had plaats gevonden; en dat er thans van dezelfde lieden hier te lande waren, die het volk tot oproer trachtten te brengen. (Luid geroep van hoor, hoor). De hertog wenschte dus te vernemen of, bij ontstentenis van eene wet op de vreemdelingen, Hr. Mjs. bestuur genoegzame middelen bezat, om zulke lieden te weren, en zoo neen, of het geene zoodanige middelen aan het Parlement zou aanvragen? Hij wees voorts op de vergadering der Chartisten, en vroeg, of de regering geene maatregelen zou nemen, om hunne zoogenaamde nationale conventie te keer te gaan. (Hoor, hoor).

De markies van Landsdowne ontweek het antwoord op de laatste vraag; maar wat de wet op de vreemdelingen betreft, hij hield juist eene voordragt tot het weren van verdachte vreemden in de handen, en legde die ter tafel neder (Toejuchtingen). Uit hoofde van de omstandigheden koos hij dezen bespoedigenden vorm van aanbidding, en hoopte dat de maatregel zoo ras mogelijk in wet zou worden veranderd. Donderdag aanstaanden zou hij er reeds de tweede lezing van voorstellen. Hij ook was van meening, dat dit land eene toevlucht moest blijven voor allen, hetzij ze monarchale, grondwettige of republikeinsche gevoelens zijn toegedaan, mits zij zich aan de wetten van dit rijk trouwelijk onderwerpen; doch hij mocht zich niet ontveinzen, dat de toevloed van vreemdelingen, onder zeer bijzondere omstandigheden, de hoedanigheid van sommigen, die niet uit gewone redenen van bezoek of bezigheid herwaarts waren overgekomen, dat dit alles het doelmatig deed voorkomen, om den ministers te magtigen, onder hunne verantwoordelijkheid, en voor eenen tijd, gevaarlijke vreemdelingen te doen vertrekken. Dit was bovenal het gevoelen ook van den lord-luitenant van Ierland. (Hoor, hoor). Als openlijk een gewapende kruistocht tegen de regering wordt gepredikt; wanneer luide van 50,000 gewapende vreemdelingen werd gesproken, die de Ieren zouden moeten komen helpen, dan was het tijd, dat de regering den vreemdelingen leerde, dat zij zich buiten bemoeijng met onze inwendige zaken hebben te houden; dat zij vooral hebben te vermijden om tegen de gevestigde orde van zaken zamen te spannen.

Lord Brougham beschouwde de bewering nopens de 50,000 vreemden, die gereed zouden zijn de wapenen op te vatten, als ongegrond. De minister hernam, dat hij deswege geen gevoelen had geuit, maar herhaald, wat men gezegd had.

De graaf van Malmesbury betuigde, dat er zeker niemand in het huis was, die der regering geen dank zou weten voor den thans gedanen stap. De tijd is gekomen, dat men vreemdelingen aan zeker toezigt moet onderwerpen. Maar hij wilde ook verklaren, dat een aanzienlijk getal vreemdelingen zich tot behoud van rust en orde aangeboden had, waaronder prins Lodewijk Napoleon.

Daarna is de voordragt voor de eerste maal gelezen.

Lord Brougham heeft vervolgens over de Italiaansche en andere aangelegenheden van het vaste land uitgeweid, en zich tegen de sardinische en panselijke regeringen uitgelaten. Hij heeft voorts gezegd, dat onder eenen republikeinschen regeringsvorm geene ware vrijheid te vinden was; de republiek van Frankrijk afgeschilderd als het uitvloeisel van een 20,000 lieden, die in Parijs den toon voeren; zijne hoogachting voor onderscheiden der tegenwoordige bewindvoerders in Frankrijk betuigd, doch met verklaring dat hij, na op de plaats alles zelf gadegeslagen te hebben, hun nog geen vertrouwen kon schenken; dat eene republiek, na al het gebeurde, onvermijdelijk was geworden, maar het bewind zelf in Frankrijk het minst van allen wist, waarheen die voeren zou, en of niet de minderheid op nieuw tot geweld zou overslaan, als zij niet al hare bedoelingen kon bereiken. Met fierheid zag hij daarentegen op zijn vaderland; want de veiligheid van den britschen troon steunde noch op schatten, noch op wapenen; maar lag diep in het hart des volks (*Toejuichingen*); en die liefde kan ook alleen door onwankeerbare goede trouw worden behouden. *Non arma, neque thesauri, regni praesidia sunt, verum amici.* Dit waren de gevoelens van de mannen, die gister waren te zamengekomen, om de regering te schragen; dit waren de gevoelens der oranjelieden, en ook der katholieken in Ierland, op eenige verdoelden na.

Ten slotte vroeg de redenaar de mededeeling van stukken betrekkelijk de italiaansche zaken, welke de minister markies van Landsdowne, hem bewilligde; doch deze onthield zich van hem in staatkundige bespiegelingen te volgen; na wat hij gehoord had, bespeurde hij intusschen wel de ongegrondheid van beweringen nopens lord Brougham, die in een parijisch dagblad waren verschenen. De minister stemde in met hetgeen zijn vriend nopens de houding van Sardinië tegen Oostenrijk, in strijd met het Weenerverdrag, had gezegd; eene houding, welke niet met onverschilligheid door Hr. Ms. regering was aangezien, doch hij wilde geen souverain veroordeelen, met wien wij nog in betrekking van vriendschap stonden. Hr. Ms. gezant te Turin had volmagt erlangd, om den ongunstigen dunk kenbaar te maken van dit land over den inval op Milanesch gebied. Hij meende echter, dat de britsche regering niet geroepen was, dien inval met geweld te keeren.

De zitting van het lagerhuis van den 11, is mede belangrijk geweest.

Vooreerst, heeft de minister Grey ten stelligste, ingevolge van eene vraag van den heer O'Brien, ontkend, dat de brieven, uit Ierland komende, geopend worden.

Ten andere is in comité beraadslaagd over de wet ter meerdere bescherming van de kroon en de regering. De heer O'Connor en eenige weinige andere leden hebben die wet, als onconstitutioneel, bestreden. Een gezegde van dien heer, dat, indien de wet doorging, hij republikein zou worden, gaf tot gelach aanleiding.

Lord J. Russell verdedigde nader de wet, en betoogde vooral, dat de tegenwoordige regering de kwalen, waaraan Ierland lijdt, niet met onverschilligheid had aangezien; dat zij veel tot leniging daarvan reeds gedaan had, en nog meer beoogde; dat zij gezorgd had, dat verleden jaar drie millioen leren niet van honger waren omgekomen. (*Toejuichingen.*)

Ten slotte, is de wet met 321 tegen 19 stemmen in comité doorgegaan.

Naar aanleiding van hare bepaling, dat zij ook op Ierland zou toepasselijk zijn, stond de heer John O'Connell op, en vroeg verlof zijn vroeger aangekondigd voorstel te doen tot intrekking van den bond tusschen Groot-Britannië en Ierland en om H. M. te magtigen een lersch Parlement samen te roepen. Hij begon met zijne afkeuring te kennen te geven over de woelzieke pogingen van een deel zijner landslieden; maar meende dat eene wettelijke afscheiding voor beide eilanden heilzaam zou zijn, de kracht van Engeland zou verhoogen. Hij wilde een lersch Parlement van 300 leden zien bijeengeroepen, en betoogde dat de bond, zoo als die sedert bijkans eene halve eeuw had bestaan, onregtvaardig, onverstendig en schadelijk was geweest.

De minister lord Morpeth antwoordde, dat hij de wettelijke afscheiding van de beide zuster-eilanden zou betreuren, dat hij daarvan nadeelige gevolgen voor Groot-Britannië, maar vooral ook voor Ierland vreesde; en hij eindigde met stellig te verklaren, dat de regering den bestaanden bond nimmer kon en mogt opgeven.

De beraadslagingen over deze aangelegenheid zijn tot donderdag aantaanden verdaagd.

Den 11 heeft de lord-mayor in den gemeenteraad der hoofstad dankbetuigingen uitgelokt over de houding van deze stad, welke eenen hoogst weldadigen invloed niet alleen op dit land, maar op gansch Europa kan hebben.

In Dublin neemt de onderkoning steeds maatregelen van voorzorg. De Chartisten hebben te Manchester, Birmingham en elders wel vergaderingen gehouden, doch nergens is de orde gestoord. Den 24 willen zij eene nieuwe groote vertooning maken.

De Times zegt, nopens de ontzagwekkende houding van de hoofdstad, het volgende:

«De volkomen zamenstemming, de vastberadenheid en het goed overleg bij al de genomen maatregelen, de algemeene krachtige houding, de uiterste zorg tegen alle uitarting of beleediging, de hoogen eerbied inboezemende militaire magt, lagen allen eenen bedaarden moed in de harten van alle verstandige en weldenkende lieden, en leverden eene les, welke Engeland niet ligt zal vergeten. Die les trouwens was noodig. Het kan niet ontkend worden, dat de openbare geest, door de gebeurtenissen op het vaste land geslingerd en verward, zoo als de ouden zouden gezegd hebben, *meteorisch* was geworden, dat is onvast, ligt ontvankelijk voor allerlei vreemde indrukken en wantrouwen aan zijne gewone overtuiging. Men achtte zich veelzins aan toevalligheden overgegeven; men zag gestadig naar uitkomsten uit, buiten alle berekening met de middelen. Het zaad der omwenteling scheen te kiemen, of liever als eene vonk te springen. In de daad, indien 20,000 man op één punt, een uur volgehouden had tot het uiterste; had eene tijdelijke zege, of wel een vreeselijk bloedbad bij het mislukken hunner pogingen, de gewesten bereikt, op die verwarde wijs, zoo als zich zoodanig nieuws verspreidt, had Manchester of Dublin eenige van die vreemde tijdingen van bloedigen, onwissen opstand vernomen, dan zouden wij niet voor den uitslag hebben ingestaan, omdat de ware geest, die de hoofdstad bezielde, onbekend zou zijn geweest. Maar gansch het rijk van Britannië heeft thans het onwidersprekelijkste berigt nopens dien geest. Het weet dat Londen met eenen slag alle verraad zou fnuiken, en dat alle klassen het daaromtrent eens zijn. Dat is de nieuwe sterkte, die wij door de inspanning van dien eenen dag gewonnen hebben, eene sterkte, die wij niet ligt op eene andere wijze zouden hebben verworven.»

— De Times slaat sedert eenige dagen nopens Rusland en Oostenrijk eenen anderen toon aan. In plaats van de gewone uitvallen tegen den autoeraat, wordt de keizer van Rusland onder de weinige vorsten van Europa geteld, die, in hun beginsel, kracht aan den dag leggen; en sterkte acht het blad in den tegenwoordigen tijd vooral behoefte, omdat alle klassen bij het behoud van orde tegenover woelzieken belang hebben. Wat Oostenrijk aangaat, geen blad, dat sedert een paar jaren vinniger de staatkunde van den vorst von Metternich bekampt heeft; doch het beweert dat het regeringsstelsel in Lombardije, een der beste, althans voor de welvaart der ingezetenen, van gansch Europa was; het voorziet in het nieuwe tijdperk dat Oostenrijks regering is ingetreden nieuwe kracht voor dat rijk, welks val of vernedering niet de staatkunde van Engeland kan zijn; want de onderwerping van het vaste land aan eene of andere naar het oppergezag dingeende mogendheid zou daarvan het gevolg zijn. De Times gaat de hulpbronnen en strijdkrachten van Oostenrijk na; ook sedert het verlies van Italië, kan die mogendheid een geducht gewigt in de schaal leggen; zij heeft wel zwaarder stormen, dan de tegenwoordige omwenteling in Italië het hoofd geboden; en Radetsky heeft ook nog gewigtige sleutels van Italië in handen.

Frankrijk. — Naarmate de kalmte in Parijs wederkeert, verneemt men juist het tegenovergestelde uit de departementen. Op vele plaatsen breken volksbewegingen uit, het zij uit weersin tegen de gemagtigden der regering, het zij uit hooge eischen der werklieden, of wel misschien het meest door de woelzucht van lieden, die niets te verliezen hebben en slechts in verwarring wat meenen te winnen. Tot dus verre is het der overheid allerwege gelukt de orde te herstellen, vóór dat de bewegingen een wezenlijk gevaarlijk aanzien hadden.

— Er laten zich vrij wat minder kiezers te Parijs inschrijven, dan men verwacht had; wel een derde zal aldus aan de verkiezingen geen deel nemen.

— Men heeft thans een brief van Lodewijk Philips aan zijne dochter, de koningin der Belgen, over de spaansche huwelijken bekend gemaakt: dit stuk heeft een vrij voordeeligen indruk ten behoeve der staatkunde van den gevallen koning ten opzichte van Spanje uitgeoefend.

— Onder de bewindslieden, die van hunne betrekking verlangden te worden ontlast, wordt ook de heer Garnier Pagès genoemd, die tot dus ver de waardigheid van minister van financiën bekleedt. Men verzekert, dat hij in elk geval vóór de aanstaande bijeenkomst der constituerende nationale vergadering zal worden ontslagen. Waarom die bewindsman het departement van financiën begeert te verlaten, wordt niet medegedeeld. Voortdurend blijven zeer uiteenlopende geruchten in omloop, nopens de groote financiële ontwerpen, welke de regering voornemens is ten uitvoer te leggen.

— In vele fransche steden hebben de gemeente-besturen besloten, het borstbeeld van koning Lodewijk Philips te doen wegnemen, en het te vervangen door dat van Lamartine.

Italië. — De geruchten wegens eene nieuwe omwenteling in Napels, hebben zich niet bevestigd. De koning heeft nogmaals toegegeven, en een nieuw ministerie, onder voorzitterschap van den heer Troja, benoemd. Dit bestuur stelt zich eene uitbreiding van het kiesrecht voor, en eenige andere bepalingen van dien aard. Het heeft tevens besloten onmiddellijk troepen naar Lombardije te zenden; zelfs zijn er reeds te Livorno ingescheept.

Men zegt dat lord Minto, de britsche gemagtigde in Italië, eerlang aan boord van het eskader naar de noordelijke itahaansche wateren zal stevenen.

— De jongste berigten van het oostenrijksche leger in Italië, zijn van 5 April uit Verona. De bewoners dier stad hadden zich tot dien tijd toe rustig gehouden, wellicht uit vrees voor de sterk bezette kasteelen. De linie van de Mincio was, benevens de vestingen van Peschiera en Mantua, behoorlijk van troepen voorzien, en de gemeenschap met Tyrol steeds onbelemmerd.

Het leger van den generaal Nugent, aan de Isonzo, moet reeds tot 22,000 man, met het noodige geschut, zijn aangegroeid, en volgens de laatste berigten zoude het den 7den zijne krijgsverrigtingen beginnen en voorwaarts trekken. Het is niet vermoedelijk, dat de opstandelingen in het Venetiaansche, die uit vrijwilligers bestaan, zonder door geregelde troepen te worden ondersteund, in 't open veld tegenstand zullen kunnen bieden.

Spanje. — Het blijft hier rustig, doch de maatregelen van voorzorg worden nog noodig geacht. Den 6 zal de hertog en de hertogin van Montpensier te Madrid hun intogt doen.

Oostenrijk. — Men maakt in Presburg groote toebereidselen ter ontvangst van den keizer van Oostenrijk als koning van Hongarije. In Pest schijnen echter de gemoederen nog zeer tegen het oostenrijksch beheer gestemd te zijn, en worden steeds pogingen aangewend, om deze spanning te doen voortduren.

— In Galicië is het tamelijk rustig. Het verkeer van die provincie, zoo wel als van de provincie Posen, met russisch Polen is van de russische zijde gestreng verboden. In Posen blijft steeds eene verregaande verwarring en regeringloosheid heerschen, en wel zoodanig, dat men meer en meer vrees begint te voeden, dat een herstel van het aloude Polen daardoor zeer belemmerd zal worden.

— Nopens de zaken in het Noorden, schrijft men uit Hamburg, 11 April: «Den 9 April is, bij het verlaten van Bau en Flensburg, nog al scherp gevochten, en heeft het bataillon der Holsteiners, onder den overste Baudessin, zoo wel als het corps studenten, hetwelk met vier bataillons Denen slaags is geweest, veel geleden. De terugtrekkende troepen hebben zich bij Idstein hereenigd, ten einde Sleeswijk te dekken; doch deze laatste plaats is almede ontruimd en door 2000 man deensche troepen bezet. De Holsteiners schijnen alleen niet tegen de Denen opgewassen te zijn, en het gerucht is algemeen, dat de pruisische troepen, welke zich, ten getale van 7500 man en met eenig bespannen geschut, in Rendsburg bevinden, alsnu almede zullen oprukken, om het deensche leger, op sleeswijkschen bodem, het hoofd te bieden. — Het hoofdcorps der holsteinsche troepen was tot Hutten teruggetrokken. De Denen schenen aanstalten te maken, om ook te Eckenförde troepen te doen landen, hetwelk kwalijk verhinderd zoude kunnen worden.»

[De jongste berigten uit Sleeswijk-Holstein van den 10 zijn gewigtig: het is tot bloedige gevechten gekomen, waarbij over en weder met kracht is gestreden, doch de Duitschers de nederlaag hebben geleden; zij zijn uit al hunne stellingen verdreven, de stad Sleeswijk is voor hen verloren, en tot de uiterste zuiderstreek is alles weder onder het Deensch gezag. De Pruisen hebben aan die gevechten nog geen deel genomen, doch thans het bevel gekregen om voorwaarts te rukken. Bij Bau is het tusschen de Denen en Holsteiners

tot eenen slag gekomen; de vrijescharen der laatsten, die gebrek aan kanon hadden, hebben zware verliezen geleden. Het studentencorps van Kiel moet vooral zwaar geleden hebben; men wil dat van 150 studenten geen 25 behouden zouden zijn. Nadat Rendsburg door de Holsteiners verlaten was, hebben de Denen die stad ingenomen, en den 10 des nachts zijn zij in Sleeswijk getrokken. Het schijnt dat een deel der burgers te Flensburg krachtig de voordeelen der Denen bevordert heeft; de koning van Denemarken is den 9 aldaar binnengekomen.

In Frankfort heeft den 11 April de permanente commissie een protocol in den zin van de aanhechting van Sleeswijk aan den Duitschen Bond opgemaakt.]

Binnenlandsche berigten.

's Gravenhage, 14 April.

Z. M. heeft, bij besluit van den 8 dezer, Mr. C. Sleeswijk Vening, thans rijks-advocaat er regter-plaatsvervanger in de arrondissements-regtbank te Leeuwarden, benoemd tot regter in die regtbank, in plaats van wijlen Mr. C. Alberda, en zal die regtbank derhalve eerstdaags overgaan tot het formeren van een nieuw drietal kandidaten voor de andere nog openstaande regtersplaats, ontstaan ten gevolge der benoeming van Mr. D. J. A. baron van Harinxma thoe Slooten, tot raadsheer in het hof van Vriesland.

— Bij besluit van dezelfde dagteekening, n°. 75, is benoemd tot griffier bij het kantongeregte te Ootmarssam, mr. L. J. Vos de Wael, advocaat te Zwolle.

— Bij koninklijk besluit van 9 dezer, n°. 84, is aan A. R. A. van Rhijn, weduwe van mr. J. R. de Brueijs, in leven gewoon hoogleraar in de regtsgeleerde faculteit aan de hoogeschool te Utrecht, verleend een pensioen, ten bedrage van f 1000 's jaars, op grond van art. 55 der wet van den 9 Mei 1846 (*Staatsblad* n°. 24).

— Z. K. H. prins Hendrik der Nederlanden heeft het uitvoeren van onderscheidene werkzaamheden aan hoogstdezzelfs paleis bevolen.

— Reeds heeft men een' aanvang gemaakt met de werkzaamheden aan het gebouw op de Prinsessegracht alhier, dataan Z. K. H. prins Frederik behoort, en dat in verband gebracht wordt met hoogstdezzelfs palais.

— Z. D. II. de vorst van Metternich bevindt zich bij voortdurend alhier. Hij ontvangt vele bezoeken en legt er ook vele af. Men verzekert dat de vorst aanstaanden woensdag uit deze residentie zou vertrekken.

— Heden avond zal Z. E. de baron Mollerus de residentie verlaten, en zich naar Petersburg begeven, om aldaar zijne betrekking van nederlandsch gezant bij dat Hof, wederom op te vatten.

— De minister van oorlog *ad interim*, heeft ter kennis van de belanghebbenden gebracht, dat, met wijziging in zoo verre van het vroeger bepaald getal der vervulling opgestelde plaatsen van kadet voor de dienst hier te lande, bij de koninklijke militaire akademie te Breda, dit getal later is vastgesteld als volgt: 30 voor de infanterie, 3 voor de kavalerie, 8 voor de artillerie en voor de genie.

— President en directeuren van de Nederlandsche Bank, te Amsterdam, hebben eergisteren bekend gemaakt, dat heeren commissarissen, na examinatie en approbatie van de balans, over het afgeloopen boekjaar, verschenen den 31 Maart 1848; opgemaakt, het dividend aan deelhebbers uit te keeren, bepaald hebben op f 65 per aandeel; zijnde het fonds van reserve verbleven op f 2,250,000.

— Den 11 dezer is te 's Hertogenbosch overleden de H. E. G. heer C. de Haan, kolonel-kommandant van het 6de regiment infanterie, ridder der militaire willemsorde, 3de klasse, en van den nederlandschen leeuw, kommandeur der orde van den eikenkroon, ridder van het legioen van eer van Frankrijk; het leger verliest in hem een' zijner verdienstelijke hoofdofficieren en in het bijzonder wordt hij door het regiment betreurd, aan welks hoofd hij stond.

— De regering van Amsterdam heeft de droogmaking van de Buiksloter-Ham besloten. De kosten van die belangrijke onderneming worden op f 100,000 geschat. Z. M. de koning heeft daartoe 10,000 geschenken; de leden van het stedelijk bestuur hebben hunne jaarweden van 1848 daarvoor afgestaan en de vermogende ingezetenen worden tot bijdragen uitgenoodigd. Reeds zijn vele duizenden guldens ingekomen, onder andere bij den heer V. D. Oudermolen een bankb. van f 1000; bij den heer J. Stoop f 1000; bij den heer Crommelin twee bankb. elk van f 500, een van 400, enz., zoodat de gevorderde som spoedig bijeen zal zijn.

— Maandag jl. hebben 50 à 60 kleermakersgezellen te 's Hertogenbosch zich naar het stadhuis begeven, om zich bij het stadsbestuur te beklagen over de publieke verkooping, door de vendumeesters, van zeer aanzienlijke partijen van buiten aangevoerde gemaakte kleedingstukken, waardoor zij zonder werk en verdiensten geraken. Deze ordelijke maatregel heeft ten gevolge gehad, dat de verkooping dier kleedingstukken is afgezegd.

— De baron van Scherpenzeel Heusch heeft den 11 dezer te Veer eene bijeenkomst doen plaats hebben van burgemeesters, die hij aangespoord heeft, om ten voordeele der afscheiding van Limburg te petitioneren.

Ingezonden stukken.

DUITEN IN HET ZAKJE.

I. Edelmoedigheid.

Art. 22 der pensioen-wet zegt: «geen pensioen wordt verleend dan op aanvraag voor of van wege den belanghebbende.»

Mr. van Hall vroeg dus van de natie f 5000 per jaar, dat hij nog leven zal, en toen gaf hij voor één jaar f 2000 terug.

II. Nog meer edelmoedigheid.

De heer de Lasarraz verveelt de natie gedurende eenige jaren. De natie ergert zich tot grimmigheid toe. De natie ontvangt daarentegen de handelsberigten van den heer de Lasarraz gemeenlijk als zij tot niets meer nut zijn. — Eindelijk gaat zwager Lasarraz heen, omdat hij moeilijkelijk gelijktijdig minister kan zijn met zwager van Rappard; hij wijkt opdat de natie het andere presentje toch niet missen zou; de rijke heer Lasarraz offert zich dus compleet voor de natie op, gaat heen en vraagt f 5000 's jaars voor geheel zijn leven op den koop toe.

Te 's Gravenhage, bij GEBROEDERS BELINFANTE.